

Bobath Uygulamalarında Aile Yaklaşımı

Fzt. Arzu Yılmaz

Bobath Konseptinde

‘Yaptıklarımızı çocuğun günlük yaşamına taşımak ve orada devam ettirmek için ebeveyn önemlidir. Yarım saatlik tedavi seansını hayatın geri kalanından ayırmak doğru değil, bunları birbirinden ayırırsak pek yol alamayız.’

Berta Bobath

Bobath Konseptinde

2

AİLE

Beni en iyi, ailem tanıyor ve benim için en iyisini yapacakları konusunda onlara güveniyorum. Ailemi dinleyin, onlarla konuşun, onları duyun ve onlara saygı gösterin.

Bobath Konseptinde

- Aile bireyleri, bebek ve çocuk için ekipteki en önemli kişilerdir ve konseptin ayrılmaz bir parçasıdır.
- Aile, çocuğun çevresini ve gelişimini etkileyen en önemli unsurdur.
- Çocuk ile sürekli beraber olan ve onu en iyi tanıyandır. Bu nedenle aile odaklı yaklaşımlar erken müdahale ve sonrası için önemli yere sahiptir.
- Çocuğun öğrenme ve gelişimini destekleyecek yaklaşımları ,günlük yaşamları ile birleştirmede en önemli etkidir. Çalışmalar belli saatlerde kalmaz, günlük rutinlerine aktarılmış olunur.

Bobath Konseptinde

Aile Odaklı Yaklaşım:

- Çocuğun yeteneklerine, çevresine göre fizyoterapistin düzenlediği ve ailenin uyguladığı yöntemdir.
- Ailenin kendi kapasitesini kullanarak, çocuğun probleminin üstesinden gelmeyi amaçlamaktadır. Bunun için aileye fizyoterapist **koçluk** yapar.
- Ailelerin bebek/çocuklarının durumu ve alacağı terapi hakkında bilgi sahibi olmaya ihtiyacı vardır ve çocukları hakkında karar verme hakkı olduğu unutulmamalıdır.
- Aileye verilen doğru bilgilendirme ile aile çocuğun bakım ve tedavisinde daha fazla aktif rol oynar.
- Aileleri çocuğun fiziksel çevresinin düzenlenmesi, gün içinde uygulayacakları pozisyon, yaklaşım ve davranışları konusunda eğitmek önemlidir.

Bobath Konseptinde

Hedef:

Günlük yaşamda fonksiyonel aktiviteler içinde, çocuğu pasifleştirmeden yönlendirme yapıp olaya katmaktır.

Herşey çocuğun katılımını sağlayacağı aktiviteye dönüştürülmelidir. Onlara öğrenme ve deneyimleme fırsatı sunulmalıdır.

Bunun için, aileye çocukla geçireceği bir program yapılmalı,terapi günlük hayatın içine yedirilmelidir.En başarılı ilerleme bu şekilde sağlanır.

Bobath Konseptinde

“Lütfen bizi dinleyin!..”

**Ailelere bir şey öğretirken kendi bildiklerimizi onlara anlatır
ama onları dinlemeyi geri plana atarız.**

Nancy Finnie

Bobath Konseptinde

- Aileye çocuğun problemi uygun bir şekilde anlatılmalı,
- Olaya adapte olmaları için zaman verilmeli, yavaş yavaş, dereceli olarak ilerlenmeli,
- Çocuğun yetenekleri ortaya konulmalı,
- Ailenin çocuğu anlaması ve iyi bir iletişim kurması için yardımcı olunmalıdır.

Bobath Konseptinde

- Çocuğun aileye bağımlı ya da ailenin çocuğa bağımlı olmasının getireceği sıkıntılar aile ile konuşulmalıdır.
- Serebral palsinin ilerleyici bir hastalık olmadığı ve uygun terapi ile zamanla bağımsızlık kazanabileceği anlatılmalıdır.
- Ailedeki diğer bireylerin terapi programına dahil olmaları önemlidir.
- Çocuğun yapabileceklerine fırsat tanınmalı, patolojiyi oluşturmada kendi kendine hareket etmesine izin verilmelidir.

Bobath Konseptinde

- Gelecek için zararlı pozisyonlar, aktiviteler anlatılmalıdır. (Emekleme, W oturuşu, uygun olmayan yerlerde oturma gibi)
- Ailenin çocuğuna korkmadan yaklaşması için nasıl hareket ettireceğini, nasıl taşınması gerektiğini, nasıl tutacağını gösterilmelidir.
- Oyun oynarken, GYA aktivitelerinde, taşırken, ayakta durma aparatında iken FONKSİYONEL olmasını sağlamalıdır.

Bobath Konseptinde

- Hareketler sırasında anormal paternler önlenmezse **kontraktür** ve **deformiteler** oluşabilir. Bu durum aileye ayrıntılı bir biçimde anlatılmalıdır.
- Aileye bir pozisyon, hareket yada aktivite verirken nasıl yapılacağı gösterilmeli, ailenin uygulaması için cesaretlendirilmelidir.
- Çocuğun zorlandığı pozisyonlarda aileye farklı çözüm önerileri verilmelidir.
- Hareket ettirirken nerede min. destek, nerede mak. destek vereceği; çocuğun klinik tipine, kapasitesine istenilen harekete göre ayarlanmalı ve aileye gösterilmelidir.

Bobath Konseptinde

- Bebek ve çocuğun oyunla,tekrarla,deneyimle öğreneceği ve gelişeceği unutulmamalı!
 - Çevre düzenlemesi
 - Çocukla nasıl oynacağı
 - İletişime hangi kanaldan gireceği
 - Uygun oyuncak,mataryel seçimi konusunda aileye yardımcı olunmalıdır.

Bobath Konseptinde

- Ortez ve adaptif cihaz ihtiyaçları aileye sebepleriyle anlatılmalı (Gece pozisyonlama için ekipman, ayakta durma sehbası gibi),
- Uygulama sürecini takip edilmeli,
- Nasıl ve ne kadar süre ile kullanacağını uygulamalı olarak gösterilmeli,
- Düzenli olarak kontrollerle ihtiyaca göre belirlenmelidir.

Bobath Konseptinde

- Taşınması (kuçakta, bebek arabaları, tekerlekli sandalye, harekete yardımcı araçlar vs.)
- Pozisyonlanması
- Tuvalet kullanımı
- Banyo kullanımı
- Uyku
- Beslenme
- Giyinme

gibi günlük yaşam aktiviteleri sırasında uygun yardımcı adaptif araçların kullanımı oldukça öneme sahiptir.

Bobath Konseptinde

1. Ortezler (SMO, AFO, DAFO vs.)
2. Transfer yardımcıları (yürüteç, tripod, baston, TS, bebek ve çocuk arabaları vs.)
3. Aktiviteye özgü adaptif yardımcılar (masa-sandalye, kaşıklar, kamalar vs.)
4. Ev içi pozisyonlama cihazları

Bobath Konseptinde KATILIM!!!

Bobath Konseptinde

Ailelere Öneri

- Çocuğunuzu yapamadıkları ile değil yapabildikleri ile değerlendirin.
- Aşırı koruyucu olmayın.
- Çocuğunuzun birey olduğunu unutmayın.
- Duygu durumunun değişiminin fiziksel kapasitesini etkilediğini
- **AİLE olunduğunu ve hayatın devam ettiği unutulmamalıdır.**